

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžr/20/2013
Identifikačné číslo spisu:	2012200607
Dátum vydania rozhodnutia:	25.06.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:2012200607.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky: U., bytom B., proti odporcovi: Okresný úrad Dunajská Streda, odbor lesný a pozemkový, Agátova 7, Dunajský Streda (predtým Obvodný pozemkový úrad v Dunajskej Strede), za účasti: Slovenský pozemkový fond, Kúpeľná 2, Dunajská Streda, o preskúmanie rozhodnutia odporcu č. Y. zo dňa 20.09.2012, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 8. apríla 2013, č. k. 44Sp/41/2012-20, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 8. apríla 2013, č. k. 44Sp/41/2012-20, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporcu, ktorým odporca ako príslušný správny orgán podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon“) v súlade s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (právny poriadok) v znení neskorších predpisov rozhodol vo veci uplatneného nároku navrhovateľky tak, že navrhovateľka nespĺňa podmienky uvedené v ustanoveniach § 2 ods. 1 a ods. 2 písm. a) až e) zákona z dôvodu, že nie je oprávnenou osobou podľa § 2 ods. 1 a ods. 2 písm. a) až e) zákona.

Krajský súd vo svojom rozhodnutí dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné, keď zo spisového materiálu zistil, že odporca správne v prvom rade skúmal, či navrhovateľka je oprávnenou osobou v zmysle § 2 ods. 2 zákona.

V zmysle § 2 písm. e) zákona bol poslednou oprávnenou osobou na uplatnenie nároku na navrátenie vlastníctva k pozemkom otec navrhovateľky ako dieťa súrodenca pôvodného vlastníka. Keďže starý

otec navrhovateľky zomrel (v r. 1996), navrhovateľka už nie je oprávnenou osobou v zmysle uvedeného ustanovenia. Čo sa týka námietky navrhovateľky, že jej otec ju splnomocnil na uplatnenie nároku v r. 1995, túto jej námietku správny orgán vyhodnotil správne ako nedôvodnú, lebo toto plnomocenstvo navrhovateľke udelené jej otcom, jeho smrťou v r. 1996 zaniklo. Námietku navrhovateľky, že pozemkový úrad v predchádzajúcom konaní nerozhodol o navrátení majetku zapísaného v pozemnoknižnej vložke č. XXX v k.ú. Rastice, považoval krajský súd za irelevantnú, pretože pozemkový úrad o reštitúcii rozhoduje len na základe uplatneného nároku zo strany oprávnenej osoby a nie je povinný zisťovať majetok, ktorý by mohol byť predmetom reštitúcie.

Proti uvedenému rozsudku podala navrhovateľka odvolanie, v ktorom navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie odporcu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie. Namietala, že správny orgán si pre svoje rozhodnutie nezačal dostatok skutkových podkladov, vo veci nezistil skutočný stav a preto jeho právny názor bol predčasný. Navrhovateľka vytkla správne orgánu, že pri svojom rozhodovaní vôbec nebral do úvahy, že pôvodný vlastník dotknutých parciel si osvojil jej otca L. lebo tento z otcovej strany v roku 1902 osirel ako dvojročný. Medzi otcom navrhovateľky a pôvodným vlastníkom osvojením vzniklo zákonné príbuzenstvo, náhradné rodičovstvo podľa uhorského obyčajového práva Opus Tripartitum a z toho dôvodu je odporkyňa oprávnenou osobou podľa uhorského obyčajového práva Opus Tripartitum, teda oprávnenou osobou podľa § 2 ods. 2 písm. c) zákona. Pozemkový úrad si v predchádzajúcom reštitučnom konaní nezabezpečil výmer Okresného národného výboru v Šamoríne zn. 600-24/8-50-IX/1.f zo dňa 21. septembra 1950, ktorým bola pôda zapísaná v PKV č. XXX

a XXX prikázaná do povinného nájmu ČSŠM v Hubiciach a rozhodol vtedy iba o vložke č. XXX, pričom navrhovateľku ubezpečoval, že si zvyšný nárok bude môcť uplatniť aj dodatočne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že ho je potrebné potvrdiť.

Dňom 1. októbra 2013 nadobudol účinnosť zákon č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V zmysle § 9 ods. 4 pôsobnosť obvodných pozemkových úradov prešla s účinnosťou od 1. októbra 2013 na okresné úrady, v danom prípade na Okresný úrad Dunajská Streda. Pod všeobecným označením odporca v texte je preto nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach opravného prostriedku a odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal, či odvolacie námietky navrhovateľky sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a pripojeného administratívneho spisu ako aj spisu krajského súdu dospel odvolací súd k záveru, že závery súdu prvého stupňa vychádzajú z náležitým spôsobom zisteného skutkového stavu a správnej aplikácie príslušných zákonných ustanovení.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú námietku navrhovateľky, že je oprávnenou osobou podľa § 2 ods.2 písm. c) zákona. Navrhovateľka až v odvolaní proti rozsudku krajského súdu po prvýkrát tvrdila, že pôvodný vlastník (L.), si otca navrhovateľky osvojil. Také tvrdenie odvolací súd vyhodnotil ako účelové s poukazom na tú skutočnosť, že doposiaľ v konaní pred správnym orgánom navrhovateľka zakaždým uvádzala výlučne pokrvnú generačnú príbuznosť. Tvrdenie o osvojení jej otca (L., nar. X.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX) pôvodným vlastníkom nehnuteľností nepodložila žiadnymi listinnými dokladmi. Takáto skutočnosť nevyplýva ani zo spisového materiálu, pričom navrhovateľka bola už správnym orgánom rozhodnutím č. Y. zo dňa 5. júna 2012 vyzvaná na vysvetlenie a preukázanie zákonom predpísaného vzťahu svojej osoby k osobe pôvodného vlastníka (t.j. O., nar. XX.XX.XXXX) z dôvodu, že zákon obsahuje generačné obmedzenie na synovca/neter pôvodného vlastníka. Do

zápisnice spísanej na Obvodnom pozemkovom úrade v Dunajskej Strede dňa 26. júna 2012 navrhovateľka výslovne uviedla, že pôvodný vlastník, neb. L.t. (nar. XX.XX.XXXX), bol bratom jej starého otca, neb. R., a teda bol strýkom jej otca, neb. JQ. (nar. XX.XX.XXXX), ktorého si vzal L. M.. do opatery ako najmladšie dieťa svojho zosnulého brata a zabezpečil mu i vzdelanie, pričom na územie vtedajšej ČSR bol jej otec pozvaný pôvodným vlastníkom za účelom prevzatia majetku a doopatrovania L.. a jeho manželky. Navrhovateľka sa mylne domnieva, že správny orgán pochybil, keď nebral do úvahy, že pôvodný vlastník dotknutých parciel si otca navrhovateľky osvojil, čím vzniklo medzi nimi zákonné príbuzenstvo. Uvedené tvrdenie navrhovateľka jednak pred správnym orgánom nikdy neprezentovala, jednak toto tvrdenie žiadnym spôsobom nepreukázala a takáto skutočnosť ani nevyplyva z navrhovateľkou predložených listinných dokladov.

Otec navrhovateľky pritom sám v čestnom vyhlásení zo 6. júla 1995 vo vzťahu k PKV č. XXX vyhlásil, že „pôvodný vlastník nehnuteľností, môj strýko, L. zomrel XX.XX.XXXX, nezanechal závet...“. Otec navrhovateľky teda pôvodného vlastníka za otca (osvojiteľa) neoznačil.

Rovnako tak námietku, že správny orgán rozhodol iba o pozemkoch vo vložke XXX k.ú. Rastice, pričom navrhovateľku ubezpečoval, že si bude môcť nárok k pozemkom zapísaným vo vložke XXX k.ú. Rastice uplatniť aj dodatočne (podľa očakávanej novely reštitučného zákona), odvolací súd za relevantnú považovať nemohol. Správny orgán totiž nemá zákonnú povinnosť v priebehu správneho konania dohľadávať pozemky vo vlastníctva oprávnených osôb ani upozorňovať oprávnené či potenciálne oprávnené subjekty na existenciu pozemkov, navrátenie ktorých by prichádzalo do úvahy podľa zákona č. 503/2003 Z.z., resp. 229/1991 Zb. Je teda výlučne na oprávnenej osobe, či sa svojho práva na navrátenie pozemkov skutočne domáhať bude a v akom rozsahu, pretože predmetom takéhoto správneho konania môžu byť len tie pozemky, navrátenie ktorých si oprávnená osoba svojou žiadosťou uplatňuje. Právo na reštitúciu je osobitným druhom majetkového práva a jeho vznik je podmienený naplnením objektívnych (napr. strata vlastníckeho práva v rozhodnom období, existencia reštitučného titulu či uplatnenie nároku v lehote), ale aj subjektívnych podmienok (na strane oprávnenej osoby) stanovených zákonom, bez splnenia ktorých nárok na reštitúciu jednoducho nevznikne. Situáciu, keď nedošlo k reštitúcii všetkých, v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. do úvahy potenciálne prichádzajúcich pozemkov po pôvodnom vlastníkovi (L. ešte za života otca navrhovateľky (L.)), ktorý bol v zmysle § 2 ods. 2 písm. e) zák. č. 503/2003 Z.z. ako zo zákona generačne poslednou oprávnenou osobou, nemožno preto chápať ako nezistenie skutočného stavu veci správnym orgánom, či porušenie zásady materiálnej pravdy, ani ako chybné rozhodovanie správneho orgánu, či porušenie navrhovateľkiných legitímnych očakávaní.

Správny orgán si podľa názoru odvolacieho súdu zadovážil pre svoje rozhodnutie dostatok skutkových podkladov, vo veci zistil skutočný stav a zo skutkových okolností vyvodil správny právny záver. Námietky navrhovateľky uplatnené v odvolaní neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorý sa v dôvodoch svojho rozhodnutia dostatočne vysporiadal s námietkami navrhovateľky uplatnenými v oprávnom prostriedku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 246c a § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok